

Bestemor på ski for

Utforkjører og bestemor Freda Nieters, 77 år, er blitt kjent som "The flying fossil".

Etter at Fredas elskede barnebarn Zach døde i krybbedød i 2005, spente norskamerikaneren på seg skiene for krybbedødsforskningen.

Det har ført til én verdensrekord og \$ 136 000 til krybbedødssaken.

Tekst: Line Schrader

– Gud ga meg sterke bein, og da må jeg bruke dem. Vi må gjøre det vi kan, sier Freda Nieters.
– Jeg er kanskje ikke så smart, men jeg kan stå på ski, legger hun til med latter i stemmen, en latter som aldri er langt unna hos den selvutnevnte flygende fossilen. Livsgleden har Freda klart å beholde til tross for de store sorgene hun har opplevd både som mor og bestemor. I 1978 mistet hun to av sine fem døtre, én i flyulykke og én i bilulykke. I 2005 ram-

Fredas barnebarn Zach døde i krybbedød fem måneder gammel.

met tragedien igjen da fem måneder gamle Zach brått døde i krybbedød. Sorgen over barnebarnet var stor, men enda verre syntes Freda det var å se hvor vondt datteren Katie hadde det. Katie var ni og ti år gammel da storesøstrene døde. Nå hadde hun også mistet sin egen sønn. Det var uutholdelig. Freda ville gjøre hva hun kunne for å støtte datteren sin. Samtidig ble et stort engasjement tent: – Jeg ville bidra til å finne ut hvorfor barn dør i krybbedød. Hva kan jeg gjøre for krybbedødsforskningen, tenkte jeg. Jeg bestemte meg derfor for å arrangere skirennet "Ski for SIDS" for å samle inn penger til forskning, forteller Freda. Det er ikke tilfeldig at hun valgte skiene som middel, for Freda har en imponerende skikarriere bak seg.

På OL-landslaget i 1952

Freda Nieters (født Opdahl) er oppvokst på Holmenkollen i Oslo hvor hun tilbrakte en stor del av barndommen med ski på beina. Som 18-åring fikk skitalentet et skistipend i Colorado. Siden har hun blitt boende i USA. Under OL i Oslo i 1952 var Freda med på det norske landslaget i utfor, men hun ble skadet like før og fikk dessverre ikke mulighet til å konkurrere.

– Det var synd å gå glipp av OL. Det var derfor ekstra stort da min datter Ingerid var med på det amerikanske landslaget i langrenn under OL på Lillehammer i 1994, forteller en stolt Freda, som selv-sagt var til stede på Lillehammer for å

– Jeg ville bidra til å finne ut hvorfor barn dør i krybbedød, sier Freda Nieters, her på SIDS International Conference i Portsmouth. Bilde: Line Schrader

følge begivenheten. Men hun har deltatt i mange skirenn i USA og vunnet flere. I over 30 år har Freda arbeidet som skiinstruktør i Rocky Mountains, Colorado, hvor hun bor. Her går hun under kallenavnet "Fast Freda". Selv om hun ble pensjonert for noen år tilbake underviser hun fremdeles og trener opp unge skiinstruktører.

– Jeg er i kjempeform, sier Freda, som ser langt yngre ut enn sine 77 år.

Verdensrekord for krybbedødsforskning I 2006, på 75 års dagen sin, satte Freda verdensrekord for kvinner etter å ha kjørt 28 000 høydemeter på 8 timer.

– Jeg tok heisen opp og kjørte ned uten stans. De hadde ryddet bakken for meg slik at jeg kunne kjøre så fort jeg ville, forteller den fartsglade bestemoren. Denne begivenheten resulterte i \$ 32 000 til krybbedødsforskning fra tilskuerne og ved donasjoner til First Candle/SIDS Alliance (Landsforeningen uventet barnedød sin søsterorganisasjon i USA). I 2007 og 2008 dro Freda igjen i gang "Ski for SIDS", men da med andre temaer og flere ulike deltakere. Oppslutningen om "Ski for SIDS" har vært enorm hver gang, henholdsvis \$ 41 000 og \$ 63 000 ble resultatet etter de siste to rennene. Dette er ikke minst takket være Fredas evne til

krybbedødssaken

å få med seg gode samarbeidspartnere og støttespillere.

– Jeg kan ta initiativ og sørge for at det blir gjennomført. Men jeg tror kanskje dette er siste året jeg drar i gang "Ski for SIDS". Vi kan ikke gjøre det for mange ganger heller, sier Freda, som håper midlene vil bidra til at færre opplever å miste barn i krybbedød.

– Om alt dette fører til at ett barn blir reddet, så er det verdt det, sier hun. Datteren Katie har ikke selv ønsket å involvere seg i First Candle, men hun setter stor pris på det Freda har gjort for krybbedødssaken.

Mulig i Norge?

–Tror du det er mulig å få til noe lignende i Norge?

– Nei, det er en helt annen veldedighetsmentalitet i USA. Jeg tror ikke dette ville vært populært i Norge. I USA er det vanlig å støtte opp om innsamlinger, folk er vant til å gi penger, sier Freda og legger til:

– Jeg bor i en liten dal, og jeg kjenner nesten alle som bor der. "Ski for SIDS" er en stor begivenhet der. Alle stiller opp og alle kjenner hverandre. Alle stilte også opp da Zach døde, kirken var overfull.

På 75 års dagen sin satte Freda verdensrekord for kvinner etter å ha kjørt 28 000 høydemeter på 8 timer.

Kanskje Freda har rett i at det er vanskelig å få til noe slikt i Norge, men vi kan i hvert fall la oss inspirere av den spreke norske bestemoren i USA. Dersom en

person med Fredas enorme engasjement og karisma dukker opp, så er det kanskje ikke umulig at selv vi nordmenn kan la oss rive med?

Støtt Landsforeningen uventet barnedød!

For å kunne nå våre mål innen forskning, forebygging og omsorg er vi avhengig av økonomisk støtte. Du kan blant annet støtte oss på følgende måter:

- **Gi gave online:** Landsforeningen har en egen givertjeneste online på www.lub.no. Her kan du trykt gi en pengegave ved bruk av visa eller mastercard. Du kan velge mellom å gi en gave øremerket forskning eller en gave til vår generelle virksomhet.
- **Direkte gave på konto:** Du kan sette pengegaver direkte inn på Landsforeningens kontoer. For gaver til forskning benytt kontonummer 5081 07 68980. For gaver til vårt omsorgs- og informasjonsarbeid benytt kontonummer 1602 58 56922.
- **Nummeropplysningstjeneste:** Landsforeningen tilbyr en nummeropplysningstjeneste som kan bli lønnsom for deg! For 29 kr. pr. måned kan du søke ubegrenset på navn, adresse og telefonnummer. I tillegg til at dette er lønnsomt for deg, vil en betydelig del av inntektene gå til Landsforeningen. Send **LUB** til **2012** for å bestille nummeropplysning til din mobiltelefon!
- **Lodd og kalender:** Landsforeningen selger både lodd og kalendere via telemarketing. Faktisk er dette vår hovedinntektskilde. Kalenderen for 2009 selges for 345 kr. inkludert porto- og ekspedisjonsgebyr. Loddpakker á 10 lodd koster 250 kr. + 15 kr. i pakke- og ekspedisjonsgebyr.

Selg kalender til venner og bekjente!

Salg av Landsforeningens kalender via sms har blitt en ekstra inntektskilde for flere fylkeslag. Send en sms til familie, venner og bekjente med oppfordring om å kjøpe årets flotte kalender! Pris pr kalender er kr 320,-. Ditt fylkeslag beholder kr 160,- til lokalt arbeid.